

İDARE HUKUKU

Prof. Dr. Ali D. ULUSOY

Ankara Hukuk - 2/B

BÖLÜM I – İDARE HUKUKUNUN TEMELLERİ

- I. İDARE HUKUKUNUN TANITIMI
  - Kamu İdaresi Hukuku
  - İdare hukuku nasıl ortaya çıktı?
  - Fransız Devrimi
  - Montesquieu – Kuvvetler ayrılığı
  - Yargı Erkinin Yürütme işlemlerini denetlemesi Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırı mı?
  - Conseil d'Etat - Tutuk Adalet - İdari Rejim
  - DUGUIT Ekolü – HOURIOU Ekolü
  - İdare Hukukunun Ölçütü: Kamu Gücü – Kamu Hizmeti
  - Şurayı Devlet – 1868 - Danıştay

İDARE HUKUKUNUN KONUSU

- (En az) bir tarafı devlet olan uyuşmazlıklar
- İdare hukukunun konusu İdari Yargı'nın görev alanı ile sınırlı mı?
- Kamu hukuku-Özel hukuk ayırımı ve İdare Hukuku
- İdare hukukunun diğer hukuk dalları ile ilişkisi

TÜRK İDARE HUKUKUNUN TEMEL ÖZELLİKLERİ

- Fransa'dan esinlenme – kısmen Alman etkisi
- Alanı Fransa'dan daha geniş
- Olgunlaşma evresini tamamladı mı?

İDARE KAVRAMI

- Organik Anlamda İdare
- İşlevsel (Fonksiyonel) Anlamda İdare
  - Maddi Ölçüt – Şekli Ölçüt
  - Yasama Fonksiyonu – Yargı Fonksiyonu
  - İdari fonksiyon karinesi
    - Test 1: Şekli ölçüte göre Yasama ve Yargı Fonksiyonuna girmeyen ve bunların doğrudan nedeni ve sonucu olmayan her tür kamusal faaliyet
    - Test 2: Hukuk Devletine uygun yorum (yargısal başvuru – hak ve özgürlük ihlali riski)
- Hükümet Tasarrufu
  - Teskere davası (İDDK, 24.5.2012)
  - Ayasofya davası (İDDK, 10.12.2012)
  - İsveç Televizyonu sınır dışı etme (12.D., 16.2.1979)

İdari Fonksiyon: Örnekler

- TBMM'nin memur ataması
- RTÜK üyesi seçimi (Danıştay İDDK, 18.10.2012)
- Sayıştay üyesi seçimi
- HSK – Yüksek yargıç seçme, yargıç atama, disiplin cezası verme, göreve son verme
- Mahkeme başkanının hakim/avukat stajyerine düşük not vermesi
- Adalet Bakanlığı: Mahkemelerin ilk inceleme tutanağını düzenleme yönetmeliği (İDDK, 27.11.2013)
- Ceza soruşturmasına izin verme/vermeme (İDDK, 27.3.2013)
- YSK (Başkan): Seçmen Kütükleri Genel Müdürünü görevden alma (İDDK, 3.6.2013)
- Küskün milletvekilleri davası (Ankara 2. İ.M., 13.10.1987)

TÜRK İDARE HUKUKUNUN KAYNAKLARI

- Anayasa
  - Genel ilkeler – Soyut hükümler
  - Somut hükümler – m.46 Kamulaştırma – m.133 RTÜK
  - Soyut hükümler alt yasal düzenleme olmadıkça doğrudan idare tarafından referans alınabilir mi?
- Temel Hak ve Özgürlüklere İlişkin Uluslararası Antlaşmalar
  - AY 90/son
  - Anayasaya göre konumu?
  - Doğrudan uygulanabilirlik – monist –düalist yaklaşım – Danıştay - EL KADI kararı
- Kanunlar
  - Özel kanun-genel kanun – sonraki kanun
  - Örnek: baz istasyonları – yerleşim yerine uzaklık – imar ruhsatı – frekans ölçümü
- Kanuna Eşdeğer Hukuk Normları
  - Uluslararası Antlaşmalar
  - Hukukun Temel İlkeleri (Evrensel Hukuk İlkeleri)
  - OHAL CBK'leri
    - AY 119/6-7 - “Olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda” – 3 ay içinde TBMM’de görüşülme ve karara bağlanma – yargı yolu kapalı (m.148)
    - AYM denetleyebilir mi? İsimlendirme ile bağlı mı? – AYM ve/veya AİHM’e bireysel başvuru (AİHM 2016 Akif Zihni/Tr)– OHAL sonrası geçerlilik (Danıştay İBK 1989 1402’likler kararı) – *ratione temporis*
  - Önceki KHK’ler
  - TBMM İçtüzüğü